

**Eksamen i klassisk feltteori, fag 74 350, 28. januar 1995.
Løsninger.**

1a) Det menes at integralet

$$S = \int_{u_1}^{u_2} L \, du = -mc \int_{u_1}^{u_2} \frac{ds}{du} \, du = -mc \int_{s_1}^{s_2} ds = -mc (s_2 - s_1)$$

med $s_1 = s(u_1)$ og $s_2 = s(u_2)$, er uavhengig av hvordan vi velger kurveparameteren u .
Sagt mer utførlig: Vi kan velge en annen parameter $\tilde{u} = \tilde{u}(u)$ og definere

$$\tilde{L} = -mc \frac{ds}{d\tilde{u}} = L \frac{du}{d\tilde{u}} .$$

Da er

$$\tilde{S} = \int_{\tilde{u}_1}^{\tilde{u}_2} \tilde{L} \, d\tilde{u} = \int_{u_1}^{u_2} L \, du = S .$$

1b) La generelt $\dot{x} = dx/du$, og la

$$w = \dot{s} = -\frac{L}{mc} = \sqrt{f_0 c^2 \dot{t}^2 - f_1 \dot{r}^2 - f_2 (\dot{\theta}^2 + \sin^2 \theta \dot{\varphi}^2)} .$$

Vi har fire Euler-Lagrange-ligninger av formen

$$\frac{d}{du} \left(\frac{\partial w}{\partial \dot{x}^\mu} \right) - \frac{\partial w}{\partial x^\mu} = 0 ,$$

der $x^\mu = (t, r, \theta, \varphi)$. Merk at t og φ er sykliske variable, dvs. at

$$\frac{\partial L}{\partial t} = \frac{\partial L}{\partial \varphi} = 0 .$$

De fire ligningene, eksplisitt skrevet ut, er:

$$\begin{aligned} \text{(I)} \quad & \frac{d}{du} \left(\frac{f_0 c^2 \dot{t}}{w} \right) = 0 , \\ \text{(II)} \quad & \frac{d}{du} \left(-\frac{f_1 \dot{r}}{w} \right) - \frac{f_0' c^2 \dot{t}^2 - f_1' \dot{r}^2 - f_2' (\dot{\theta}^2 + \sin^2 \theta \dot{\varphi}^2)}{2w} = 0 , \\ \text{(III)} \quad & \frac{d}{du} \left(-\frac{f_2 \dot{\theta}}{w} \right) + \frac{f_2 \sin \theta \cos \theta \dot{\varphi}^2}{w} = 0 , \\ \text{(IV)} \quad & \frac{d}{du} \left(-\frac{f_2 \sin^2 \theta \dot{\varphi}}{w} \right) = 0 . \end{aligned}$$

De gir umiddelbart to integrasjonskonstanter A og B slik at

$$\begin{aligned} \text{(I a)} \quad & \dot{t} = \frac{wA}{f_0 c^2} , \\ \text{(IV a)} \quad & \dot{\varphi} = -\frac{wB}{f_2 \sin^2 \theta} . \end{aligned}$$

- 1c) Anta at $\theta = \pi/2$ og $\dot{\theta} = 0$ for en gitt parameterverdi $u = u_0$.
 Setter vi inn i ligning (III), får vi at

$$(III \text{ a}) \quad -\frac{f_2 \ddot{\theta}}{w} = 0 \quad \text{ved } u = u_0 .$$

Siden det forutsettes i oppgaven at $f_2 > 0$, så må da $\ddot{\theta} = 0$ ved $u = u_0$.
 Ved å derivere ligning (III) finner vi videre at

$$(III \text{ b}) \quad -\frac{f_2}{w} \frac{d^3\theta}{du^3} = 0 \quad \text{ved } u = u_0 .$$

Følgelig er $d^3\theta/du^3 = 0$ ved $u = u_0$. Ved å derivere en gang til finner vi at den fjerdeordens deriverte er null ved $u = u_0$. Og så videre. Følgelig må $\theta = \pi/2$ for alle u .

Vi kan forøvrig kontrollere ved innsetting at ligning (III) er oppfylt hvis $\theta = \pi/2$ for alle u .

Enhver bane som ikke ligger i ekvatorialplanet, kan roteres slik at ett vilkårlig punkt på banen, og hastighetsvektoren i dette punktet, ligger i ekvatorialplanet. Den roterte banen oppfyller den samme bevegelsesligningen som den opprinnelige banen, fordi metrikken er rotasjonsinvariant. I følge det vi nettopp viste, må dermed hele den roterte banen bli liggende i ekvatorialplanet.

Spesielt viser det at en hvilken som helst bane (underforstått: som oppfyller bevegelsesligningen) må være plan.

Dette resultatet kan også vises på en annen måte. Rotasjonsinvariansen fører nemlig til at impulsmomentet (dreieimpulsen) er bevart. Siden impulsmomentet \mathbf{L} er en vektor proporsjonal med $\mathbf{r} \times \dot{\mathbf{r}}$, der \mathbf{r} er posisjonsvektoren, så er \mathbf{r} vinkelrett på den konstante vektoren \mathbf{L} , og det betyr at banen ligger i et plan gjennom origo.

- 1d) Dette er et lignende resonnement som i forrige punkt. Vi antar at $\dot{\theta} = \dot{\varphi} = 0$ ved $u = u_0$. Ligning (IV a) gir at $B = 0$, og følgelig $\dot{\varphi} = 0$ for alle u . Innsatt i ligning (III) gir det at $f_2 \dot{\theta}/w$ er en bevegelseskonstant, som må være null fordi den er null ved $u = u_0$. Følgelig må $\dot{\theta} = 0$ for alle u .

Her kan vi også resonnerer med rotasjonsinvariansen. Hvis hastigheten ved ett tidspunkt er rent radiell, er det umulig at partikkelen kan få en akselerasjon i en eller annen retning vinkelrett på radialretningen. Alle ikke-radielle retninger er nemlig likeverdige, pga. rotasjonsinvariansen.

- 1e) Anta at $\dot{r} = \dot{\theta} = \dot{\varphi} = 0$ ved $u = u_0$. Ligning (II) gir da at

$$(II \text{ a}) \quad -\frac{f_1 \ddot{r}}{w} - \frac{f_0' c^2 \dot{t}^2}{2w} = 0 \quad \text{ved } u = u_0 .$$

Det betyr at

$$\ddot{r} = -\frac{f_0' c^2 \dot{t}^2}{2f_1} \quad \text{ved } u = u_0 .$$

Siden $f_1 > 0$ (som oppgitt), fins det tre muligheter:

- hvis $f_0'(r_0) = 0$, vil $\ddot{r} = 0$ ved $u = u_0$, og partikkelen blir liggende i ro;
- hvis $f_0'(r_0) > 0$, vil $\ddot{r} < 0$ ved $u = u_0$, og partikkelen vil begynne å bevege seg innover mot origo (den tiltrekkes);
- hvis $f_0'(r_0) < 0$, vil $\ddot{r} > 0$ ved $u = u_0$, og partikkelen vil begynne å bevege seg utover fra origo (den frastøtes).

- 1f) Anta at $\theta = \pi/2$, da er ligning (III) oppfylt. Anta videre at $r = r_0$, da sier ligning (II) at

$$(II\ b) \quad f_0'(r_0) c^2 \dot{t}^2 - f_2'(r_0) \dot{\varphi}^2 = 0 .$$

En nødvendig betingelse for at denne ligningen kan løses (med $\dot{t} \neq 0$), er at $f_0'(r_0)$ og $f_2'(r_0)$ har samme fortegn.

Dette er også en tilstrekkelig betingelse. Ligningene (I) og (IV) løses nemlig av (I a) og (IV a), og vi kan løse ligning (II b) bare ved å velge konstantene A og B på passende måte (det avgjørende er forholdet A/B).

Ligning (II b) gir at

$$\frac{dt}{d\varphi} = \frac{\dot{t}}{\dot{\varphi}} = \pm \frac{1}{c} \sqrt{\frac{f_2'(r_0)}{f_0'(r_0)}} ,$$

forutsatt at $f_2'(r_0)/f_0'(r_0) > 0$. Derfor er omløpstiden

$$T = \int_0^{2\pi} d\varphi \left| \frac{dt}{d\varphi} \right| = \frac{2\pi}{c} \sqrt{\frac{f_2'(r_0)}{f_0'(r_0)}} .$$

For å beregne omkretsen av en sirkel setter vi $t = \text{konstant}$, $\theta = \pi/2$ og $r = r_0 = \text{konstant}$. Da er

$$ds^2 = -f_2(r_0) d\varphi^2 .$$

Omkretsen er altså

$$P = \int_{\varphi=0}^{\varphi=2\pi} \sqrt{|ds^2|} = \int_0^{2\pi} \sqrt{f_2(r_0)} d\varphi = 2\pi \sqrt{f_2(r_0)} .$$

- 1g) Siden $F(r_0)$ er konstant, har ligning (1) i oppgaveteksten den generelle løsningen

$$\Delta r = C_+ e^{D\varphi} + C_- e^{-D\varphi} ,$$

der C_+ og C_- er integrasjonskonstanter, og $D^2 = -F(r_0)$.

Hvis $F(r_0) < 0$, er sirkelbanen ustabil, fordi det da finnes en løsning for Δr som vokser eksponentielt, nemlig $\Delta r = C_+ e^{D\varphi}$, med $D = \sqrt{-F(r_0)}$.

Hvis $F(r_0) > 0$, er sirkelbanen stabil, fordi begge eksponentialfunksjonene $e^{D\varphi}$ og $e^{-D\varphi}$ da er oscillerende.

Anta nå at $F(r_0) > 0$. Fra ett perihelium til det neste øker vinkelen φ med $\Delta\varphi$, slik at $\sqrt{F(r_0)} \Delta\varphi = 2\pi$. Perihelbevegelsen pr. omløp (fra ett perihelium til det neste) er da

$$\Delta\varphi - 2\pi = 2\pi \left(\frac{1}{\sqrt{F(r_0)}} - 1 \right) .$$

- 1h) Her er

$$f_0 = \frac{1}{f_1} = 1 - \frac{R_M}{r} , \quad f_2 = r^2 .$$

Vi har at

$$f_0' = \frac{R_M}{r^2} > 0$$

(forutsatt at $R_M > 0$), og det betyr at en partikkel i ro tiltrekkes (innover mot origo). Vi har videre at

$$\begin{aligned} F &= 2r \left(1 - \frac{R_M}{r}\right) \left(-\frac{\frac{R_M}{r^2}}{1 - \frac{R_M}{r}} + \frac{-\frac{2R_M}{r^3}}{2\frac{R_M}{r^2}} + \frac{2}{r} - \frac{1}{2r}\right) \\ &= 2r \left(1 - \frac{R_M}{r}\right) \left(-\frac{\frac{R_M}{r^2}}{1 - \frac{R_M}{r}} + \frac{1}{2r}\right) \\ &= 1 - \frac{3R_M}{r}. \end{aligned}$$

Stabile sirkelbaner eksisterer for $F > 0$, altså for $r > 3R_M$.

For å undersøke om Keplers tredje lov holder for en sirkelbane med $r = r_0$, beregner vi kvadratet av omløpstiden,

$$T^2 = \frac{4\pi^2 f_2'(r_0)}{c^2 f_0'(r_0)} = \frac{8\pi^2 r_0^3}{c^2 R_M}.$$

Omkretsen er $P = 2\pi\sqrt{f_2(r_0)} = 2\pi r_0$. Altså er

$$\frac{T^2}{P^3} = \frac{1}{\pi c^2 R_M} = \text{konstant}.$$

Keplers tredje lov holder faktisk eksakt i dette tilfellet.

Perihelbevegelsen pr. omløp er

$$2\pi \left(\frac{1}{\sqrt{F(r_0)}} - 1 \right) \approx \frac{3\pi R_M}{r_0},$$

som er Einsteins resultat, og som stemmer med observasjoner i solsystemet.

1i) Velger vi som parameter $u = t$, så svarer dette til at

$$\begin{aligned} f_0 &= f_1 = \left(1 - \frac{R_M}{2r}\right)^2 = 1 - \frac{R_M}{r} + \frac{R_M^2}{4r^2}, \\ f_2 &= r^2 \left(1 - \frac{R_M}{2r}\right)^2 = r^2 - R_M r + \frac{R_M^2}{4}. \end{aligned}$$

Det gir at

$$f_0' = \frac{R_M}{r^2} \left(1 - \frac{R_M}{2r}\right) = \frac{R_M}{r^2} - \frac{R_M^2}{2r^3}.$$

For $r > R_M/2$ er $f_0' > 0$, dvs. at en partikkel i ro tiltrekkes mot origo.

Vi har videre at

$$f_0'' = -\frac{2R_M}{r^3} + \frac{3R_M^2}{2r^4} = \frac{R_M}{r^3} \left(-2 + \frac{3R_M}{2r}\right).$$

Og dermed at

$$\begin{aligned}
F &= \frac{2r - R_M}{\left(1 - \frac{R_M}{2r}\right)^2} \left(-\frac{\frac{R_M}{r^2}}{1 - \frac{R_M}{2r}} + \frac{\frac{1}{r} \left(-2 + \frac{3R_M}{2r}\right)}{2 \left(1 - \frac{R_M}{2r}\right)} + \frac{2r - R_M}{r^2 \left(1 - \frac{R_M}{2r}\right)^2} - \frac{1}{2r - R_M} \right) \\
&= \frac{4r^2}{2r - R_M} \left(-\frac{2R_M}{r(2r - R_M)} + \frac{-4r + 3R_M}{2r(2r - R_M)} + \frac{3}{2r - R_M} \right) \\
&= \frac{2r}{2r - R_M} = \frac{1}{1 - \frac{R_M}{2r}} .
\end{aligned}$$

Stabile sirkelbaner eksisterer for $F > 0$, dvs. for $r > R_M/2$.
Perihelbevegelsen pr. omløp er

$$2\pi \left(\frac{1}{\sqrt{F(r_0)}} - 1 \right) \approx -\frac{\pi R_M}{2r_0} .$$

Denne siste forutsigelsen stemmer absolutt ikke med observasjoner i solsystemet.
Til og med fortegnet er galt!

2a) Flytt begge indeksene opp, og skriv gravitasjonslikningen, ligning (2), som

$$G^{\mu\nu} - \Lambda g^{\mu\nu} = \frac{8\pi G}{c^4} T^{\mu\nu} .$$

Ta så den kovariante divergensen av denne likningen. Det gir at

$$G^{\mu\nu}{}_{;\nu} - \Lambda_{,\nu} g^{\mu\nu} - \Lambda g^{\mu\nu}{}_{;\nu} = \frac{8\pi G}{c^4} T^{\mu\nu}{}_{;\nu} .$$

Men $G^{\mu\nu}{}_{;\nu} = 0$, pga. Bianchi-identiteten.

Videre er $g^{\mu\nu}{}_{;\nu} = 0$, fordi metrikken er kovariant konstant, pr. definisjon.

Og endelig er $T^{\mu\nu}{}_{;\nu} = 0$, fordi energi og impuls er bevart.

Av det følger at $\Lambda_{,\nu} g^{\mu\nu} = 0$, og derfor $\Lambda_{,\nu} = 0$, som er det samme som at Λ er konstant.

2b) Det antas her at $T_{\mu\nu} = 0$ for $r > 0$. Likningen

$$G_{\mu\nu} - \Lambda g_{\mu\nu} = 0 \quad \text{for } r > 0$$

har 16 komponenter, men bare tre av dem er ikke-trivielle, nemlig:

$\mu = \nu = 0$, $\mu = \nu = 1$ og $\mu = \nu = 2$.

Ta først likningen $G_{00} - \Lambda g_{00} = 0$:

$$\frac{e^{2a}}{r^2} \frac{d}{dr} \left(r \left(1 - e^{-2b} \right) \right) - \Lambda e^{2a} = 0 .$$

En enkel omforming gir likningen

$$\frac{d}{dr} \left(r \left(1 - e^{-2b} \right) \right) - \Lambda r^2 = 0 ,$$

med løsningen

$$r \left(1 - e^{-2b} \right) - \frac{\Lambda r^3}{3} = R_M ,$$

der R_M er en integrasjonskonstant. Her står det at

$$e^{-2b} = 1 - \frac{R_M}{r} - \frac{\Lambda r^2}{3}.$$

Så til ligningen $G_{11} - \Lambda g_{11} = 0$:

$$\frac{1}{r^2} (2ra' + 1 - e^{2b}) + \Lambda e^{2b} = 0.$$

Innsatt for e^{2b} gir det at

$$2a' = -\frac{1}{r} + \frac{(1 - \Lambda r^2) e^{2b}}{r} = -\frac{1}{r} + \frac{1 - \Lambda r^2}{r - R_M - \frac{\Lambda r^3}{3}}.$$

Denne ligningen kan integreres direkte, og gir at

$$2a = 2a_0 - \ln r + \ln \left(r - R_M - \frac{\Lambda r^3}{3} \right) = 2a_0 + \ln \left(1 - \frac{R_M}{r} - \frac{\Lambda r^2}{3} \right),$$

der a_0 er en integrasjonskonstant. Vi kan like gjerne sette $a_0 = 0$, siden dette bare betyr at vi fikserer tidsskalaen. Det gir at

$$e^{2a} = e^{-2b} = 1 - \frac{R_M}{r} - \frac{\Lambda r^2}{3}.$$

Dermed er metrikken bestemt, og det gjenstår bare å verifisere ligningen $G_{22} - \Lambda g_{22} = 0$:

$$re^{-2b} (ra'' + (1 + ra')(a' - b')) + \Lambda r^2 = 0.$$

At denne ligningen holder, viser vi ved følgende utregning:

$$\begin{aligned} a' - b' &= 2a' = -\frac{1}{r} + \frac{1 - \Lambda r^2}{r - R_M - \frac{\Lambda r^3}{3}}, \\ 1 + ra' &= \frac{r}{2} \left(\frac{2}{r} + 2a' \right) = \frac{r}{2} \left(\frac{1}{r} + \frac{1 - \Lambda r^2}{r - R_M - \frac{\Lambda r^3}{3}} \right), \\ (1 + ra')(a' - b') &= \frac{r}{2} \left(-\frac{1}{r^2} + \left(\frac{1 - \Lambda r^2}{r - R_M - \frac{\Lambda r^3}{3}} \right)^2 \right), \\ ra'' &= \frac{r}{2} \left(\frac{1}{r^2} - \frac{2\Lambda r}{r - R_M - \frac{\Lambda r^3}{3}} - \left(\frac{1 - \Lambda r^2}{r - R_M - \frac{\Lambda r^3}{3}} \right)^2 \right), \\ ra'' + (1 + ra')(a' - b') &= -\frac{\Lambda r}{1 - \frac{R_M}{r} - \frac{\Lambda r^2}{3}} = -\Lambda r e^{2b}. \end{aligned}$$

2c) Den kosmologiske konstanten Λ gir et ekstra ledd i forhold til Schwarzschild-metrikken, punkt 1h) ovenfor. Vi har nå at

$$f_0 = \frac{1}{f_1} = 1 - \frac{R_M}{r} - \frac{\Lambda r^2}{3}, \quad f_2 = r^2.$$

Vi har at

$$f'_0 = \frac{R_M}{r^2} - \frac{2\Lambda r}{3}.$$

og derfor er $f'_0 = 0$ for

$$r = R_0 = \sqrt[3]{\frac{3R_M}{2\Lambda}}.$$

La oss anta (som det er vanlig å gjøre) at $R_M > 0$ og $\Lambda > 0$.

Da er $f'_0 > 0$, dvs. at en partikkel i ro tiltrekkes (innover mot origo), for $r < R_0$.

Mens $f'_0 < 0$, dvs. at en partikkel i ro frastøtes, for $r > R_0$.

Vi har videre at

$$\begin{aligned} F &= 2r \left(1 - \frac{R_M}{r} - \frac{\Lambda r^2}{3} \right) \left(-\frac{\frac{R_M}{r^2} - \frac{2\Lambda r}{3}}{1 - \frac{R_M}{r} - \frac{\Lambda r^2}{3}} + \frac{-\frac{2R_M}{r^3} - \frac{2\Lambda}{3}}{2 \left(\frac{R_M}{r^2} - \frac{2\Lambda r}{3} \right)} + \frac{2}{r} - \frac{1}{2r} \right) \\ &= 2 \left(r - R_M - \frac{\Lambda r^3}{3} \right) \left(\frac{-R_M + \frac{2\Lambda r^3}{3}}{r \left(r - R_M - \frac{\Lambda r^3}{3} \right)} - \frac{R_M + \frac{\Lambda r^3}{3}}{r \left(R_M - \frac{2\Lambda r^3}{3} \right)} + \frac{3}{2r} \right) \\ &= 2 \left(r - R_M - \frac{\Lambda r^3}{3} \right) \left(\left(\frac{1}{r} - \frac{1 - \Lambda r^2}{r - R_M - \frac{\Lambda r^3}{3}} \right) - \left(\frac{1}{r} + \frac{\Lambda r^2}{R_M - \frac{2\Lambda r^3}{3}} \right) + \frac{3}{2r} \right) \\ &= -2 + 2\Lambda r^2 + 3 - \frac{3R_M}{r} - \Lambda r^2 - \frac{2\Lambda r^2 \left(r - R_M - \frac{\Lambda r^3}{3} \right)}{R_M - \frac{2\Lambda r^3}{3}} \\ &= 1 - \frac{3R_M}{r} + 3\Lambda r^2 - \frac{2\Lambda r^3(1 - \Lambda r^2)}{R_M - \frac{2\Lambda r^3}{3}}. \end{aligned}$$

Det mest interessante tilfellet er når $R_M \ll r \ll R_0$, der R_0 er som definert ovenfor. Disse to ulikhetene gjelder for planetene i vårt solsystem, hvis $\Lambda > 0$, siden den observerte øvre grensen på Λ er svært liten. Da gjelder at

$$\Lambda r^3 \ll R_M \quad \text{og} \quad \Lambda r^2 \ll \frac{R_M}{r} \ll 1,$$

og følgelig er

$$F \approx 1 - \frac{3R_M}{r} - \frac{2\Lambda r^3}{R_M}.$$

Stabile sirkelbaner eksisterer for $F > 0$, altså grovt sett for

$$3R_M < r < \sqrt[3]{\frac{R_M}{2\Lambda}} = \frac{R_0}{\sqrt[3]{3}}.$$

For å undersøke om Keplers tredje lov holder for en sirkelbane med $r = r_0$, beregner vi kvadratet av omløpstiden,

$$T^2 = \frac{4\pi^2 f'_2(r_0)}{c^2 f'_0(r_0)} = \frac{8\pi^2 r_0^3}{c^2 \left(R_M - \frac{2\Lambda r_0^3}{3} \right)}.$$

Omkretsen er $P = 2\pi\sqrt{f_2(r_0)} = 2\pi r_0$. Altså er

$$\frac{T^2}{P^3} = \frac{1}{\pi c^2 \left(R_M - \frac{2\Lambda r_0^3}{3} \right)} = \frac{1}{\pi c^2 R_M \left(1 - \frac{r_0^3}{R_0^3} \right)}.$$

For $r_0 \ll R_0$ er korreksjonen til Keplers tredje lov liten. Perihelbevegelsen pr. omløp er

$$2\pi \left(\frac{1}{\sqrt{F(r_0)}} - 1 \right) \approx \frac{3\pi R_M}{r_0} + \frac{2\pi\Lambda r_0^3}{R_M}.$$

Metrikken er singulær, i polarkoordinater, for $f_2 = 0$, dvs. $r = 0$, og for $f_0 = 0$, dvs. for $r = R_1 \approx R_M$ og $r = R_2 \approx \sqrt{3/\Lambda}$.

Her er R_1 og R_2 de to positive røttene i tredjegradslikningen (for r)

$$r - R_M - \frac{\Lambda r^3}{3} = 0.$$

Den tredje roten er negativ.

Singularitetene for $r = 0$ og $r = R_1 \approx R_M$ har samme karakter som for Schwarzschild-metrikken: den ene er en ekte singularitet, den andre en koordinatsingularitet.

Singulariteten for $r = R_2$ er ny i forhold til Schwarzschild-metrikken, og ser også ut som en koordinatsingularitet (?)

2d) I solsystemet:

Perihelbevegelsen er av størrelsesorden

$$\frac{R_M}{r_0} = \begin{cases} 5 \times 10^{-8} & \text{for Merkur,} \\ 5 \times 10^{-10} & \text{for Pluto.} \end{cases}$$

Videre er

$$|\Lambda| r_0^2 \leq \begin{cases} 4 \times 10^{-31} & \text{for Merkur,} \\ 4 \times 10^{-27} & \text{for Pluto.} \end{cases}$$

Korreksjonen til perihelbevegelsen på grunn av den kosmologiske konstanten er av størrelsesorden

$$\frac{|\Lambda| r_0^3}{R_M} \leq \begin{cases} 6 \times 10^{-24} & \text{for Merkur,} \\ 6 \times 10^{-18} & \text{for Pluto.} \end{cases}$$

Altså forsvinnende liten i forhold til selve perihelbevegelsen.

Vi har videre (forutsatt $\Lambda > 0$) at

$$R_0 = \sqrt[3]{\frac{3R_M}{2\Lambda}} \geq 4 \times 10^{18} \text{ m} = 400 \text{ lysår}.$$

Den relative korreksjonen til Keplers tredje lov er av størrelsesorden

$$\left(\frac{r_0}{R_0} \right)^3 = \frac{2\Lambda r_0^3}{3R_M} \leq \begin{cases} 4 \times 10^{-24} & \text{for Merkur,} \\ 4 \times 10^{-18} & \text{for Pluto.} \end{cases}$$

Altså igjen forsvinnende liten.